

RAADSVOORSTEL :

2006-2007

Ons kenmerk: RO 07.1379726

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Nacalculaties verkeers- en vervoersprojecten 2006

Groningen,

Aan de raad,

Hierbij bieden wij u de nacalculaties verkeer en vervoer 2006 van de volgende projecten aan.

Nacalculaties 2006.

- Fietspaden Bornholmstraat;
- doorstroming Verbindingskanaalzone;
- kruising Korreweg-J.C. Kapteynlaan en
- herinrichting Lage der A.

In dit voorstel wordt een korte toelichting gegeven op de nacalculatie van het desbetreffende project met daarbij een korte samenvatting van het resultaat van het project. Allereerst worden de richtlijnen voor de nacalculaties toegelicht.

Richtlijnen nacalculaties.

In 1999 zijn in overleg met de Rekenkamercommissie richtlijnen vastgesteld die betrekking hebben op de procedure en de inhoud van nacalculaties. Deze richtlijnen zijn bij raadsbesluit van 30 november 2005 gewijzigd. Een van deze richtlijnen is dat voor investeringsprojecten met een investeringsbedrag groter dan € 450.000,-- een nacalculatie dient te worden opgesteld, wanneer 95% van de totale kosten gerealiseerd zijn. Met het opstellen van slot- en nacalculaties worden twee doelstellingen beoogd. De eerste doelstelling is om vanuit de uitvoerende instanties verantwoording af te leggen aan de raad in hoeverre het project overeenkomstig de bij de kredietaanvraag gegeven omschrijving is uitgevoerd. Daarnaast beoogt het opstellen van nacalculaties een leereffect te hebben.

De nacalculaties die separaat per project zijn opgesteld bevatten de volgende inhoudsopgave:

1. projectbeschrijving;
2. kredietbesluiten;
3. aanbestedingsprocedure;
4. oplevering van de uitgevoerde werken;

5. totale kosten van het project;
6. resultaat en verschillenanalyse ten opzichte van de laatste vastgestelde begroting en bepaling van het resultaat, waarbij de afwijking in kwalitatieve en kwantitatieve zin worden toegelicht;
7. afwikkeling van meer- en minderwerk;
8. fiscale aspecten (BTW);
9. administratieve afwikkeling.

Samenvatting per nacalculatie.

Onderstaand volgt een korte samenvatting van de nacalculatie per project.

Fietspaden Bornholmstraat.

Op 31 maart 2004 heeft uw raad ingestemd met de aanleg van het fietspad Bornholmstraat zuidzijde. Na de besluitvorming is de voorbereiding van de uitvoering gestart. De uitvoering van de aanleg van het fietspad heeft met name in 2005 plaatsgevonden. Het nieuw aangelegde vrijliggende fietspad aan de Bornholmstraat loopt vanaf de rotonde bij de Zuidelijke Ringweg tot aan de Gotenburgweg. Het noordelijk deel van de Bornholmstraat is niet meegenomen vanwege de onzekerheid destijds omtrent de aanpak van de Eemskanaalzone, de Berlagebrug, de Sontbrug en de ontsluiting van Meerstad. Voor de realisering van het fietspad langs de Bornholmstraat zijn de extra middelen ingezet die voor het realiseren van fietsvoorzieningen beschikbaar zijn gesteld op basis van het collegeprogramma 2002-2006. De totale kosten van de aanleg van het fietspad bedragen € 1.561.000,--. Dit is € 152.000,-- lager dan de toegestane kosten van € 1.731.000,--. De lagere kosten worden met name veroorzaakt door lagere materiaalkosten, rentelasten en afdracht aan de BCF-egalisereserve. De totale opbrengsten bedragen € 1.666.000,-- en dit is € 47.000,-- lager dan vooraf is begroot. De bijdrage nieuw beleid van € 30.000,--, en OZB-fietsmiddelen van € 1.105.000,-- zijn conform de begroting ontvangen. De GDU-subsidie is verlaagd met € 67.000,-- van € 578.000,-- naar € 511.000,--, doordat de subsidiabele kosten lager zijn dan vooraf is ingeschat. Daarnaast is een bijdrage ad € 20.000,-- verkregen vanuit OCSW voor aanpassing in verband met de tippelzone. Per saldo bedraagt het projectresultaat € 105.000,--. Voorgesteld wordt om het resultaat te verrekenen met de negatieve resultaten van de overige lopende verkeers- en vervoersprojecten en een eventueel positief saldo structureel nieuw beleid vrij te laten vallen.

Doorstroming Verbindingskanaalzone.

In ons collegeprogramma van april 2002 is zeer expliciet aandacht besteed aan de bereikbaarheidsproblematiek van de stad Groningen. Eén van de routes waar zich dergelijke knelpunten voordoen is het gedeelte tussen de Paterswoldseweg en de Europaweg. In de studie doorstroming Verbindingskanaalzone is in samenwerking met een verkeerskundig onderzoeksbureau onderzocht op welke manier de doorstroming kan worden verbeterd. Uitgangspunt is de beschikbare capaciteit van deze verbinding optimaal te benutten door middel van een betere afstemming van de verkeerslichten en "kleine" infrastructurele aanpassingen. Uit de studie zijn maatregelen genomen ter verbetering van de doorstroming aan de Griffeweg, de Eeldersingel en het traject Emmabrug-Stationsplein-Herebrug. Het plan is door uw raad in september 2004 vastgesteld. De voorbereiding en de uitvoering van de maatregelen heeft met name in 2005 plaatsgevonden. De totale kosten van de werkzaamheden bedragen € 552.000,--

en is € 18.000,-- hoger dan de toegestane kosten van € 534.000,--. De totale opbrengsten bedragen € 552.000,-- en zijn daarmee € 18.000,-- hoger dan de verwachte dekking. Per saldo is het projectresultaat nihil.

Kruising Korreweg-J.C. Kapteynlaan

Op 14 februari 2005 heeft uw raad ingestemd met de aanpak van de kruising Korreweg-J.C. Kapteynlaan.

De aanpak kruising Korreweg-J.C. Kapteynlaan bestaat uit het vervangen van de verkeerslichten door een rotonde. Hiermee is de doorstroming van het verkeer bevorderd en is de veiligheid van met name fietsers verbeterd. De gehele rotonde is uitgevoerd in zwart asfalt. De ronde vorm van de rotonde is benadrukt door cirkelvormige betonnen banden aan te brengen. De buitenste cirkel geeft de scheiding aan tussen auto's en fietsers. Daarnaast is de groenstructuur aangepast door het plaatsen van enkele bomen en het completeren van het bestaande gazon in de middenbermen. De totaal gerealiseerde kosten bedragen € 709.000,--. Ten opzichte van de toegestane kosten van € 508.000,-- zijn de kosten € 201.000,-- hoger dan vooraf is voorzien. De hogere kosten worden met name veroorzaakt door hogere materiaal-kosten en hogere kosten van planontwikkeling en voorbereiding en toezicht. Bij het opstellen van de begroting is onvoldoende rekening gehouden met de kosten van planontwikkeling en zijn de kosten van voorbereiding en toezicht ingecalculeerd tegen een tarief dat is gebaseerd op de toegerekende salariskosten in plaats van een tarief waarbij ook rekening is gehouden met een opslag voor algemene kosten. De totale opbrengsten zijn ten opzichte van de begroting € 57.500,-- hoger dan vooraf is begroot. De bijdrage uit de verkeersregelinstallatie ad € 250.000,-- is conform de begroting ontvangen. De GDU-subsidie is verlaagd met € 52.000,-- van € 257.500,-- naar € 205.500,--, doordat de subsidiabele kosten lager zijn dan vooraf is ingeschat. Daarnaast is een bijdrage inzake de kosten van onderhoud c.q. herstel van de riolering verkregen van € 110.000,--. Per saldo is het projectresultaat -€ 143.500,--. Voorgesteld wordt om het negatieve resultaat te vereffenen met positieve resultaten van andere nacalculaties.

Herinrichting Lage der A.

Het kanaalvak van het Lage der A vormt samen met het Hoge der A een monumentaal en attractief gebied. Na voltooiing van de herinrichting van het Hoge der A in 2004, is de herinrichting van het Lage der A in 2005 uitgevoerd. Gelet op de samenhang met de aansluitende kanaalvakken van de Diepenring zijn ook de Pottbakkersrijge en de Reitdiepskade meegenomen. Dit is mogelijk door het gebied vanuit een grotere samenhang te zien als toeristisch aantrekkelijk verblijf- en wandelgebied. Het Emmaplein, Bij de Sluis, het Kleine der A, het Hoge der A, het Lage der A, de Pottbakkersrijge, het plantsoen bij het Westerhavencomplex en de tuin van het Natuurmuseum vormen als deelprojecten samen het Museumkwartier. Vanuit die gedachte is een Kompassubsidie verkregen voor het gebied aangeduid als Museumkwartier. De wandelroute die start bij het Groninger Museum en eindigt bij het Noorderplantsoen ontsluit het Museumkwartier en heeft een aantrekkelijk verblijfsgebied voor bezoekers van de stad Groningen gecreëerd. De herinrichting strekt zich uit van de Plantsoenbrug tot de Museumbrug. Voor het ontwerp is als uitgangspunt genomen dat de kade als een kade herkenbaar moet zijn en samen met de bomen aan het water, het verbindende element bij alle kanaalvakken vormen. De kade is

uitgevoerd in graniet (referentie Hoge der A). Aan de Reitdiepskade en het Lage der A is de kade verhoogd aangelegd en aan de Pottebakkersrijge wordt op de kade geparkeerd, zodat de kade daar niet verhoogd is aangelegd.

De voorbereiding en uitvoering heeft plaatsgevonden in 2005 en de eerste helft van 2006. De totale kosten bedragen € 755.000,-- en zijn € 578.200,-- lager dan vooraf is begroot. De lagere kosten worden met name veroorzaakt door lagere materiaalkosten. Bij de uitwerking van het bestek is uit proefboringen gebleken dat de ondergrond in het projectgebied uit vele soorten grondsoorten bestaat en mogelijk ook vervuild is. Het vervangen van de ondergrond is hierdoor gecompliceerd en zou waarschijnlijk veel hogere kosten met zich meebrengen dan vooraf was ingeschat. Tevens bleek het niet noodzakelijk om de riolering te vervangen. De riolering kan technisch gezien naar schatting nog tientallen jaren mee. De vervanging van de riolering was in de begroting meegenomen om het kostenvoordeel te realiseren doordat bestekken gecombineerd konden worden. Door de afwezigheid van een technische noodzaak om de riolering en de grond te vervangen in combinatie met de veel hogere kosten dan vooraf is geraamd zijn geen ondergrondse werkzaamheden verricht. Het voordeel op de materiaalkosten is met name gerealiseerd doordat uiteindelijk alleen het wegdek van gevel tot kade is vervangen en niet de ondergrond en de riolering. Doordat er minder werkzaamheden zijn uitgevoerd dan vooraf is voorzien zijn ook de kosten van voorbereiding en toezicht en planontwikkeling lager. De opbrengsten bedragen € 1.156.800,-- en zijn € 176.400,-- lager dan vooraf is voorzien. De Kompas- en ISV subsidie zijn conform de begroting ontvangen en de bijdrage nieuw beleid ad € 736.000,-- is in zijn geheel als opbrengst meegerekend. De overige bijdragen zijn € 176.400,-- lager doordat de bijdrage riolering van € 196.400,-- is komen te vervallen, vanwege het vervallen van de onderhoudswerkzaamheden aan de riolering. Daarnaast is € 20.000,-- extra nieuw beleid ingeboekt uit het verkeersproject bewegwijzering. Het projectresultaat bedraagt per saldo € 401.800,--. Voorgesteld wordt om het resultaat te verrekenen met de negatieve resultaten van de overige lopende verkeers- en vervoersprojecten en een eventueel positief saldo structureel nieuw beleid vrij te laten vallen.

Samenvatting en resultaatbestemming.

De resultaten van de nacalculaties kunnen als volgt worden samengevat.

	Totale Kosten	Totale opbreng- sten	project- resultaat	verkeer en vervoer onvoorzien
	€	€	€	€
Bornholmstraat	1.561.000,--	1.666.000,--	+105.000,--	+105.000,--
Verbindingskanaalzone	552.000,--	552.000,--	-	-
Kruising Korreweg-J.C. Kapteynlaan	709.000,--	565.500,--	-143.500,--	-143.500,--
Herinrichting Lage der A	755.000,--	1.156.800,--	401.800,--	401.800,--
Totaal	3.577.000,--	3.940.300,--	+363.300,--	+ 363.300,--

Jaarlijks wordt door uw raad het meerjarenprogramma verkeer en vervoer vastgesteld

waarin een raamkrediet wordt aangevraagd ter hoogte van de nieuwe beleidsmiddelen die voor de verkeersprojecten worden toegekend. Door de beschikbaarstelling van het raamkrediet kunnen de toegekende gemeentelijke middelen die vrijvallen door bijvoorbeeld hogere subsidieopbrengsten dan wel lagere kosten dan vooraf is geraamd gebruikt worden voor andere projecten die bijdragen aan de doelstellingen op het gebied van verkeer en vervoer.

Wanneer voor projecten nieuw beleidsmiddelen beschikbaar zijn gesteld, worden positieve resultaten (tot maximaal de bijdrage nieuw beleid) afgeroomd en toegevoegd aan de ruimte voor nieuw beleid. In dit geval zou dit leiden tot afnemen van de voordelen bij de fietsstroken Bornholmstraat en herinrichting Lage der A. Bij het project kruising Korreweg-J.C. Kapteynlaan resteert een nadeel waarvoor geen buffer (egalisereserve) binnen de verkeerssector beschikbaar is.

Voorgesteld wordt daarom om de saldi op deze drie projecten te salderen en (de kapitaallasten die horen bij) het overschot van € 363.000,-- toe te voegen aan de structurele ruimte nieuw beleid 2008.

Het gaat om € 27.346,-- aan structurele kapitaallasten.

Voor het realiseren van verkeers- en vervoersprojecten is verwerving, planontwikkeling en de aanleg van de infrastructuur met de nodige ondersteunende activiteiten de belangrijkste onderdelen in het proces.

Hierbij gaat de overheid financiële relaties aan met de markt en dit betekent dat er per definitie financiële risico's worden gelopen. Middels een zorgvuldig proces van het opstellen van een projectbegroting, uitgaande van het principe dat er reëel wordt begroot, wordt de realiteit zoveel mogelijk benaderd. Ondanks de grote zorgvuldigheid kunnen er mee- en tegenvallers optreden. Enerzijds omdat begrote bedragen in de werkelijkheid er anders uit komen te zien door bijvoorbeeld ander materiaalgebruik dan is voorzien, prijsinvloeden, andere invulling van de ruimte dan vooraf is voorzien en anderzijds omdat er zaken voordoen die niet te voorzien waren. De mee- en tegenvallers worden eerst opgevangen in de projectbegroting.

De eventueel niet binnen de projectbegroting op te vangen tegenvallers worden bij afwezigheid van een risicobuffer voor verkeers- en vervoersprojecten opgevangen binnen het programma.

Het gekwantificeerde risico op de verkeers- en vervoersprojecten bedraagt circa € 4-€ 6 miljoen. Is het niet mogelijk om binnen het programma de tegenvallers te compenseren met meevallers dan wordt een beroep gedaan op het rekeningresultaat c.q. de vrije beleidsruimte van de gemeente Groningen.

Uit het vorenstaande blijkt dat het resultaat na verrekening van de positieve en negatieve saldi € 363.300,-- bedraagt. Voorgesteld wordt om het saldo van € 363.300,-- toe te voegen aan nieuw beleid structureel.

Betrokken dienst(en)	: RO/EZ					
Naam voorstel	: Nacalculaties verkeers- en vervoersprojecten 2006					
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	: Raad					
Incidenteel/Structureel	: Structureel					
Soort wijziging	: Exploitatie					
				Dotatie	Onttrekking	
				- Reserve	+ Reserve	
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo			Saldo
7.05 RO/EZ: verkeer en vervoer	-27.346		27.346			27.346
9.03 BSD: Concernstelposten	27.346		-27.346			-27.346
Totale begrotingswijziging	0	0	0	0	0	0

Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. de nacalculaties 2006 vast te stellen;
- II. het resultaat van de nacalculatie kruising Korreweg-J.C. Kapteynlaan (-€ 143.500,--) te verrekenen met de resultaten van de projecten fietspaden Bornholmstraat (+€ 105.000,--), en herinrichting Lage der A (+€ 401.800,--);
- III. het resterende saldo van +€ 363.000,--, zijnde structurele kapitaallasten van € 27.346,--, ten gunste te brengen van de ruimte voor structureel nieuw beleid in 2008;
- III. de betreffende complexen en projecten te liquideren;
- IV. het college te machtigen om de eventueel nog te maken kosten voor de verkeers- en vervoersprojecten en de eventueel nog te verkrijgen inkomsten van deze projecten nog te verrekenen met de vrijval op verkeers- en vervoersprojecten, voor zover met deze activiteiten nog geen rekening is gehouden bij de resultaatbepaling;
- V. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

J. Wallage.

H.P. Bakker.